

Vaasan Sotaveteraanimuseo sai Suomen sodan aikaisen Närpiön komppanian lipun kokoelmiinsa näköiskopiona

Kesäkuun 17. päivänä 2008 vietettiin Pohjanmaan Maanpuolustuskillan ylläpitämässä Vaasan Sotaveteraanimuseossa juhlatilaisuus, jossa naulattiin ja viihittiin museokäyttöön mm. Suomen sodan (1808–1809) aikaiseen Kuninkaalliseen Pohjanmaan rykmenttiin kuuluneen Närpiön komppanian lipun tarkka näköiskopio. Lipun naulaus- ja vihkimistilaisuudella haluttiin juhlia tuon Suomen historian kannalta ratkaisevan tärkeän sodan 200-vuotismuistoa. Lipun historiaa ja kopion toteuttamista on kuvattu jäljempänä esitettävässä tekstissä, jonka on laatinut Pohjanmaan Maanpuolustuskillan kunniapuheenjohtaja, kanslianeuvos Holger Strandberg vihkiäisjuhlan tervehdyspuhetta varten.

Juhlan aluksi koululainen Calle Björkman esitti soololauluna Runebergin Sotilaspojan, joka saattoi läsnäolijat heti 200 vuoden takaisin tunnelmiin. Fil. lis. Nils-Erik Nykvist toi juhlapuheessaan esiin sen laajemman eurooppalaisen poliittisen tilanteen, josta Ruotsin ja Venäjän välillä käyty Suomen sota oli yksi ilmentymä.

Lippuseremoniat hoidettiin ins. Fjalar Rosenlöfin johdolla. Naulaajia oli 12 ja lipun vihkimisen suoritti Närpiön Sotaveteraaniryhdistyksen kunniapuheenjohtaja, rovasti Holger Andersson. Perinneasuihin pukeutuneet Oravaisten komppanian rumpu- ja huiluryhmä säästi naukausta musiikillaan. Lipun toteutuksesta vastanneet rouvat Ulla Happonen ja Päivi Halonen palokittiin tilaisuuden lopuksi killan pöytästandaareilla.

Lippua säilytetään Vaasan Sotaveteraanimuseossa, os. Kirkkopuistikko 22 A, Vaasa. Vaikka museo keskiytyykin viime sotiemme tapahtumien esittämiseen, esineistöä on myös varhaisemmalta ajalta. Suomen sotaan liittyvänä erityisnähtävyytenä on Albert Edelfeltin maalauksesta ”Porilaisten marssi” tuttu sotilasrumpu. Museo on avoinna talviaikaan sunnuntaisin klo 14–16.

Ilkka Virtanen

PMK:n puheenjohtaja

Tervehdys sanat lipun naulaus- ja vihkimistilaisuudessa (kanslianeuvos Holger Strandberg)

Herr Ordörande! Österbottens Militärläns Herr Kommandör! Bästa Krigsveteranbröder och -syster smat fanspikare! Ärade övriga Gäster! Mina Damer och Herrar!

Herra Puheenjohtaja! pohjanmaan Sotilasläänin Herra Komentaja! Hyvät

Holger Andersson lippua vihkimässä, Fjalar Rosenlöf toimii ”lippu-upseerina” ja Oravaisten komppanian rumpu- ja huiluryhmä on taustalla.

Fil.lis. Nils-Erik Nykvist pitämässä juhlapuhetta.

Sotaveteraaniveljet ja -sisaret sekä lipunnaulaajat! Arvoisat muut Vieraat! Hyvät Naiset ja Herrat!

Österbottens Försvarsgillet har idag här i sitt Krigsveteranmuseum velat stan-na en stund inför händelserna för 200 år sedan, då ”kri- get röt från dal till dal” i vårt land just vid denna tid av året vid våra landamären. Många minnesmärken vittnar om hårda strider. I Gamla Vasa blir vi påmind om striderna vid ”Sista blodsdroppens vägskaäl” genom obeliskens i närheten av ruiner-na. Om 1808–1809 -års ödesdigra krig får vi strax höra av vår eminenteste historiker Nils-Erik Nykvist. Ni är alla varmt välkomna!

Lausun Teidät kaikki lämpimästi tervetulleiksi. Pohjanmaan maanpuolustuskil-ta haluaa tänään palauttaa mieliimme ne kohtalokkaat tapahtumat, jotka kansam-me joutui kokemaan 200

vuotta sitten, juuri tähän vuodenaikaan Vaasan seudullakin. Vanhaan Vaasaan on pystytetty raunioiden laitaan ”Viimeisen veripisaran tienhaaraan” näiden taiste-lujen muistokiviä. Vuosien 1808–1809 Suomen sodas-ta saamme hetken kuluttua kuulla mainion esityksen historioitsija Nils-Erik Nyk-vistin esittämänä.

Vårt försvarsgille vill be- vara minnen och händelser från gången tid och överför-a dem till dagens och kom-mande generationer. Idag kan vi spika och inviga en sk kvarterfana, nämli-gen en replika av Nerpis Compagnie's fana i Österbottens regemente. Kvar-terfanan finns i Armemuseet i Stockholm. Dess historia går tillbaka till tidigare 1700-talet. Närmare detal- jer om t.ex. fanans deltagan-de i strider finns inte. Ur överstelöjtnant Carl-Birger Petanders utgåva ”Kungli-

ga Österbottens regemente” ser man, att kunglig order givits i januari 1723 och att Närpes kompani ersatte dit-tillsvarande Kalajoki kom-pani. Ärtal med angivande av befäl, underbefäl och manskap finner man, men ingenting om fanans fram-farna öden, annat än att den deponerats i Svenska Ar-memuseet den 31 december 1906. I Petanders utgåva kan man läsa om Livfanan vid Österbottens regemen-te och även om kompani-fanorna och kvarterfanorna. Dagens krigsveteraner gis-sar, att kvarterfanorna ha-de samma uppgift som olika skyftar betecknade våra olika enheter under våra senas-te krig. Hedersordföranden för Närpes Krigsveteran-förening Holger Andersson skall här idag inviga denna vår museikvarterfana. Väl-kommen Prosten!

Kiltamme pyrki säilyt-tämään ja vaalimaan men-

Närpiön komppanian lippu.

neiden aikojen muistoja ja tapahtumia sekä luovutta-maan ne tämän päivän ja tu-leville sukupolville. Tänään meillä on ilo esitellä Teille ja naulata Närpiön kompp-anian lippu, joka on peräi-sin 1700-luvun alkupuolis-kolta. Tämän ovat tehneet mahdolliseksi Rouvat Ulla Happonen ja Päivi Halonen. He ovat suorittaneet kun-nioitettavan ja kiitettävän työn. Tämä replika on yk-sityiskohtia myöten yhden-mukainen alkuperäisen li-pun kanssa, myös väreil-tään. Olemme ylpeitä ja kiitollisia työsaavutuksistan-ne!

Ylellä kerran: lämpimästi tervetuloa tähän 200 vuo-den taakse ulottuvaan muis-tohetkeen, lipun naulaustilaisuuteen ja lipun vihkimis- seen.

Än en gång: varen alla varmt välkomna!

Tekstissä mainittu Suo-men sodan aikainen rumpu (taustalla Edelfeltin maalaus).